

AVRUPA BİRLİĞİ TÜRKİYE İLİŞKİLERİ

1 Temmuz 1968 Üye ülkeler arasında GB

8 Haziran 1959 Yunanistan'ın Başvurusu

31 Temmuz 1959 Türkiye'nin Başvurusu

12 Eylül 1963 Ankara Antlaşması imzalanır

1 Aralık 1964 Ankara Ant. yürürlüğe girer

TOPLULUĐA KATILMA AŐAMALARI

Hazırlık Dönemi (1 Aralık 1964-1 Aralık 1969)

(Türkiye'den hiç bir yükümlölük beklenmez)

Türkiye'ye tanınan Ödünler;

- Avrupa Yatırım Bankası'nca 175 milyon \$ tutarında kredi açmıştır.
- Tütün, kuru üzüm, kuru incir ve fındık için tarife kontenjanı belirlenir, kontenjan dahilinde yapılacak ihracata indirimli GV uygulanır.
- Kaliteli şaraplar, bazı deniz ürünleri, sofralık üzüm gibi birkaç tarım ürününe ve bazı sanayi ürünlerine kontenjan tanınır.

TOPLULUĐA KATILMA AŐAMALARI

GEÇİŞ DÖNEMİ (Ocak 1973-1995)

TopluluĐun Yüklümlükleri

- Geçiş Döneminin başlaması ile sanayi ürünlerine gümrükler sıfırlanmıştır.
- Tekstil dışalımında %75 gümrük indirimi ve kontenjan
- Bütün miktar kısıtlamaları ve kontenjanlar kaldırıldı (gerektiğinde ipek kozasına kontenjan koyma hakkı)

TOPLULUĐA KATILMA AŐAMALARI

Tarım Ürünleri

- Tütün ve kuru üzümde kontenjanlar dahilinde gümrükler sıfırlanır
- Kuru incirde kontenjanlar kaldırılmış ve üç yıl içerisinde gümrüklerin sıfırlanması kararlaŐtırılmıştır
- Fındıkta kontenjan dahilinde vergiler % 4 den %2.5 inmiştir.
- Portakalda %40, limon, mandalina,klemantin ve satsumada %50 vergi indirimi kararlaŐtırılmıştır.

KATMA PROTOKOL

- 1970 Katma Protokol imzalanır
- 1973 Katma Protokol yürürlüğe girer

Katma protokol ile;

- 12-22 yıl içerisinde Türk işçileri AET ülkeleri içerisinde kademeli serbest dolaşım
- Mali Protokolde 195 milyon HB kredi belirlenir ilk genişleme ile bu miktar 242 HB çıkartılır 1977 den sonra 380 milyon HB olarak kredi ayrılır.

KP ile Türkiye'nin Yüklümlükleri

- Kademeli olarak gümrüklerin kaldırılması (12 yılda, bazı ürünlerde 22 yıl sonunda. AET'den yapılan ithalatın %55 inde 12, %45 inde ise 22 yılda sıfırlanacak)
- Kademeli olarak dışalım kotalarının kaldırılması (Topluluktan olan dışalımın liberasyonu)
- OGT uyum

AB Türkiye İlişkileri

- Ekim 1978 Ortaklık Konseyi (OK) Toplantısında Türk tarafı ilişkileri 5 yıl için dondurur.
- Şubat 1980 Dondurma kararı geri alınır
- Haziran 1980 OK ile Türkiye'ye yeni ödünler verilir (tarım ürünlerinde GV 6 yıl içinde kaldırılması)
- 840 milyon \$ lık yardım kararı 1980 askeri harekatı ile askıya alınır sonra da Yunanistan'ın vetosu ile ödenmemiştir.

AB Türkiye İlişkileri

- 14 Nisan 1987 Tam Üyelik Başvurusu
- Ertelenen yükümlülükler 1988 yılından sonra yerine getirilmeye başlanır
- 1994 sonunda gümrük indirimlerinde %90, OGT uyumunda %85 uyum gerçekleştirildi.
- 18 Aralık 1989 reddedilen Ümitler(AT Komisyonu, Türkiye ehil bir ülke ancak ekonomik, sosyal ve siyasi nedenlerle Türkiye katılıma hazır değil)
- 6 Mart 1995 GB Antlaşması imzalanır
- 1 Ocak 1996 GB yürürlüğe girer

AB Türkiye İlişkileri

Son Dönem (1995-???)

- 1 Ocak 1996 Gümrük Birliği Yürürlükte
- 13-14 Aralık 1996 Dublin Zirvesi (Türkiye'ye insan hakları konusunda uyarı)
- 29 Nisan 1997 Türkiye-AT OK (Türkiye katılım için ehil bir ülke ve diğer üyeliğe başvuranlarla aynı kriterlere göre değerlendirilecek)

AB Türkiye İlişkileri

- 17 Ağustos 1999 Marmara depremi-AB ile yakınlaşma
- 11-12 Aralık Helsinki zirvesi (Türkiye'ye adaylık statüsü verilir)
- 4 Temmuz 2000 ABGS kurulur (üyeliğe hazırlık çalışmalarının koordinasyonunun yapılması)
- 6 Ekim 2004 İlerleme Raporu (Katılım müzakerelerine Başlanma tavsiyesi)
- 17 Aralık 2004 Müzakerelere başlama Kararı
- Ekim 2005 Müzakerelerin Başlaması

Tarım Alanında İlişkiler

- 1963 Ankara Antlaşması'nda tarım ürünleri ticaretinin kolaylaştırılmasına yönelik düzenlemeler yer almıştır. AA 10. Mad. "GB mal alışverişlerinin tümünü kapsar"
- 1973 Katma Protokol ve 1980 OKK ile Türkiye'nin OTP'na uyum zorunluluğu getirilir.KP 34. Mad. 22 yıllık geçiş dönemi sonunda OTP' na uyum gerçekleştiyse GB' nin tarım ürünlerini de kapsayacağı belirtilir.
- 1 ocak 1998 1/98 OKK yürürlükte

Tarım Alanında İlişkiler

- Helsinki Zirvesi'nden sonra mevzuat uyum çalışmaları için biri de “tarım ve balıkçılık” olmak üzere 8 alt komite oluşturulur.
- 22-23 Haziran 2000 Tarım ve Balıkçılık Alt Komitesi toplanır ve taraflar karşılıklı olarak uygulanan politikaları sunar.
- 8 Kasım 2000 Katılım Ortaklığı Belgesi(KOB) ve devamında “Ulusal Program” sunulur.

6 Ekim 2004 İlerleme Raporu

- Tarım Türkiye için sosyal ve ekonomik açıdan önemli bir sektör.
- Kırsal kalkınma çabalarının devamı ve OTP katılım için hazırlanılmalı.
- Tarımsal alt sektörlerde rekabet düzeyini artırmak ve çiftçinin gelir kaybının önlenmesi için uzun süreye ihtiyaç var.
- Türkiye, mevcut tarım politikaları ışığında çok fazla AB desteğine ihtiyaç duyacak.
- Hayvan sağlığı şartlarının iyileştirilmesi ve Doğu sınırlarının kontrolü

- 17 Aralık 2004 Bürüksel Zirvesi
- “Müzakerelerin başlaması Kararı”

Müzakere Süreci

- Katılım müzakereleri süreci, her aday ülkenin AB müktesebatını ne kadar sürede ve hangi düzenleme ile kabul edip, yürürlüğe koyacağını ve de uygulamayı ne şekilde yapacağını belirlediği süreçtir.
- Aday ülke AB müktesebatının tümünü benimsemek zorun.
- Aday ülkenin, AB müktesebatının tümünü benimsemek için gerekli kanun, yönetmelik vb. mevzuatı çıkarması yeterli değildir. 1995 Madrid Zirve sonuçları çerçevesinde, yayımlanan mevzuatı en etkin şekilde uygulamak için, gerekli "adli ve idari" kapasiteyi de oluşturması gerekmektedir. Diğer bir ifadeyle, mevzuatı uygulayacak kurumları ya da birimleri oluşturmak ve bunların uygulama kapasitelerini de güçlendirmek zorundadır.

AB Müktesebatı,

- Toplumsal yaşamı ilgilendiren tüm alanlarda AB'nin yürürlükte olan hukuk sistemi ve kurallar bütünüdür.
- AB müktesebatı sürekli olarak gelişmekte olup, Avrupa Birliğini kuran Antlaşmalar ile onu tadil eden antlaşmalar, ikincil mevzuat (direktifler, tüzükler, kararlar), üçüncü ülkelerle yapılan anlaşmalar, Adalet Divanı kararları, vb. kapsar.
- Diğer taraftan, kurumlararası anlaşmalar, ilke kararları, bildirimler, tavsiyeler, yönlendirici ilkeler gibi AB çerçevesinde kabul edilen ve hukuki bağlayıcılığı olan veya olmayan işlemler, dış güvenlik ve savunma politikası çerçevesinde kabul edilmiş ortak eylemler, ortak tutumlar, deklarasyonlar, sonuç bildirgeleri ve diğer işlemler ile adalet ve içişleri çerçevesinde kabul edilmiş ortak eylemler, ortak tutumlar, imzalanmış sözleşmeler, ilke kararları, bildirimler ve diğer işlemler de müktesebat kapsamına girmektedir.

3 Ekim 2005

- Türkiye'nin AB'ye tam üyelik müzakere çerçevesinin kabulü ve müzakerelerin başlaması
- Müzakereler 35 fasıl (konu) kapsar
- Tarımla ilgili olanlar
- Fasıl 11. Tarım ve kırsal kalkınma
- Fasıl 12. Gıda güvenliği, veterinerlik, ve bitki sağlığı
- Fasıl 13. Balıkçılık

Müzakere Çerçevesi

- Tarama süreci
 - Tarama sonu rapor
 - Müzakere sürecinin fiilen başlaması
 - Tam üyelik
-
- Fasıl 12 "Gıda Güvenliği" müzakereler başladı

14 Fasıl Müzakereye Açılmıştır

- 25) Bilim ve Araştırma (müzakerelere geçici olarak kapanmış)
 - 4) Sermayenin Serbest Dolaşımı
 - 6) Şirketler Hukuku
 - 7) Fikri Mülkiyet Hukuku
 - 10) Bilgi Toplumu ve Medya
 - 12) Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı
 - 16) Vergilendirme
 - 18) İstatistik
 - 20) İşletme ve Sanayi Politikası
 - 21) Trans-Avrupa Ağları
 - 22) Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu
 - 27) Çevre
 - 28) Tüketicinin ve Sağlığın Korunması
 - 32) Mali Kontrol

AB Konseyi'nde Onaylanıp Açılış Kriteri Belirlenen Fasıllar:

- 1) Malların Serbest Dolaşımı
- 3) İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbestisi
- 5) Kamu Alımları
- 8) Rekabet Politikası
- 9) Mali Hizmetler
- 11) Tarım ve Kırsal Kalkınma
- 19) Sosyal Politika ve İstihdam
- 29) Gümrük Birliği

Askıya Alınan 8 Fasıl

- 1) Malların Serbest Dolaşımı
 - 2) İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunumu Serbest
 - 3) Mali Hizmetler
 - 4) Tarım ve Kırsal kalkınma
 - 5) Balıkçılık
 - 6) Taşımacılık Politikası
 - 7) Gümrük Birliği
 - 8) Dış İlişkiler
- (Türkiye'nin hava ve deniz limanlarını Güney Kıbrıs Rum Yönetimine açması şartına bağlanmış)

Müzakere Pozisyonunu Vermeye Davet
Edildiğimiz ve Müzakere Pozisyonlarını
Sunduğumuz Fasıllar:

- 17) Ekonomik ve Parasal Politika
- 26) Eğitim ve Kültür

AB Konseyi'nde Görüşülmesi Süren

Fasıllar:

2) İşçilerin Serbest Dolaşımı

13) Balıkçılık

14) Taşımacılık Politikası

15) Enerji

23) Yargı ve Temel Haklar

24) Adalet, Özgürlük ve Güvenlik

30) Dış İlişkiler

31) Dış, Güvenlik ve Savunma Politikaları

33) Mali ve Bütçesel Hükümler